

alpenkonvention convention alpine convenzione delle alpi alpska konvencija

september 2000

Poročilo od delu Stalnega odbora Alpske konference od oktobra 1998 (V. Alpska konferenca) do oktobra 2000 (VI. Alpska konferenca)

1. Predsedstvo

Stalnemu odboru je predsedovala Švica (Predsedujoči: Arthur Mohr, Zvezni urad za okolje, gozd in krajino; koordinator: Maria Senn, Zvezni urad za okolje, gozd in krajino).

2. Seje

Stalni odbor je imel pet sej:

Interlaken, 20. do 22. oktober 1999
Château d'Oex, 29. do 31. marec 2000
Chur, 24. do 26. maj 2000
Locarno, 4. do 6. september 2000
Luzern, 29. oktober 2000

3. Težišča dela

Predsedujoči je na seji v Interlaknu postavil obe leti predsedovanja Švice pod moto „Od ratifikacije do udejanjenja “ in opredelil naslednja težišča:

- sklenitev in podpis Protokola Promet
- dokončna sklenitev harmonizacije protokolov
- pospeševanje ratifikacije protokolov
- spodbujanje udejanjanja Konvencije in protokolov
- sprejetje načelne odločitve o ureditvi Stalnega sekretariata
- opredelitev prihodnosti Sistema za opazovanje in informiranje o Alpah (SOIA)
- razjasnitev porazdelitve nalog, sodelovanje in usklajevanje z drugimi mednarodnimi dejavnostmi v alpskem prostoru

- intenziviranje sodelovanja z organizacijami opazovalkami
- intenziviranje dela z javnostjo

4. Rezultat dela

4.1 Mandati V. Alpske konference

Priprava postopka za konzultacije in reševanje sporov (točka dnevnega reda 6.2)

V. Alpska konferenca je sprejela sklep o ustanovitvi ad hoc delovne skupine pod predsedovanjem Avstrije za pripravo postopka za konzultacije in reševanje sporov.

Delovna skupina je pripravila ustrezen Protokol, ki ga je Stalni odbor na svoji seji v Churu odobril in sprejel sklep, da ga posreduje v nacionalno koordinacijo.

Protokol je predložen VI. Alpski konferenci v sklepanje.

Opis stanja pri pripravi in uporabi ciljev kakovosti okolja, specifičnih za gorsko območje (točka dnevnega reda 6.3)

V. Alpska konferenca je dala Stalnemu odboru mandat, da ustanovi ad hoc delovno skupino za opis stanja pri pripravi in uporabi ciljev kakovosti okolja, specifičnih za gorsko območje, za presojo ukrepov, predvsem na področju prometa.

Nemčija je izrazila pripravljenost prevzeti predsedovanje. Delovna skupina je predložila poročilo (težišča: "Vplivi prometa" in "Gorski gozd"), ki ga je Stalni odbor na svoji seji v Locarnu odobril in sprejel sklep o njegovi predložitvi VI. Alpski konferenci.

Poročilo je predloženo VI. Alpski konferenci v sklepanje.

Protokol Promet (točka dnevnega reda 8.3)

V. Alpska konferenca je sprejela sklep, da ustanovi novo Delovno skupino pod predsedovanjem Lihtenštajna.

Delovna skupina je mandat izpolnila. Na svoji seji v Interlaknu je Stalni odbor odobril Protokol Promet in sprejel sklep, da ga posreduje v nacionalno koordinacijo.

Na svoji seji v Château-d'Oexu je Stalni odbor Protokol prečistil in ga soglasno posredoval pogodbenicam. Samo italijanska delegacija je najavila "začasni zadržek".

Pred razpošiljanjem je bil Protokol na seji v Bernu jezikovno harmoniziran.

Protokol Promet skupno s popisom prometnih infrastruktur, za katere so v trenutku podpisa Protokola pogodbenice že sprejele sklep o gradnji ali je bila potreba njihove izgradnje opredeljena z zakonom, je predložen VI. Alpski konferenci v sklepanje.

Sistem za opazovanje in informiranje o Alpah (9. točka dnevnega reda)

V. Alpska konferenca je zaprosila Evropsko skupnost, da prek Skupnega raziskovalnega centra v Ispri tudi nadalje usklajuje sistem SOIA in zagotovi ustrezna sredstva za delo Koordinacijske enote.

Stalnemu odboru pa je dala mandat, da po poteku triletnega prehodnega obdobja (konec 1999) na temelju evalvacije zbranih izkušenj ponovno preveri organizacijo sistema SOIA in opredeli njegov poslovnik.

Evropska komisija je 13. avgusta 1999 sporočila predsedstvu Stalnega odbora, da od februarja 2000 ne bo več v stanju financirati osrednje koordinacijske enote v Ispri. Pisna intervencija predsedujočega te odločitve ni mogla spremeniti.

Nato se je Stalni odbor sporazumel na nasledno rešitev:

- Odgovornost za vsebinsko delo sistema SOIA se porazdeli na posamezne pogodbenice.
- Minimalno usklajevanje del zagotavlja Delovna skupina za sistem SOIA.
- Dela osrednje koordinacijske enote bo prevzel Stalni sekretariat.

VI. Alpski konferenci je predloženo ustrezno poročilo v sklepanje.

Stalni sekretariat (10. točka dnevnega reda)

V. Alpska konferenca je dala Stalnemu odboru mandat, da pripravi do naslednje Alpske konference poročilo, ki bi po potrebi omogočalo odločitve o ureditvi Stalnega sekretariata.

Predsedstvo je pripravilo ustrezno poročilo, o katerem je Stalni odbor razpravljajal in ga dopolnjeval.

Poročilo je predloženo VI. Alpski konferenci v sklepanje.

4.2 Nadaljnja dela

Snežni plazovi

Stalni odbor je na svoji seji v Interlaknu ustanovil ad hoc skupino strokovnjakov. Predseduje ji Švica, njena naloga pa je bila pripraviti poročilo o snežnih plazovih pozimi 1999, njihovih vplivih na prizadete ljudi, njihovih vzrokih kot tudi možnih posledicah.

Poročilo je predloženo VI. Alpski konferenci v sklepanje.

Jezikovna harmonizacija protokolov

Stalni odbor je na svoji seji v Interlaknu ustanovil delovno skupino, ki ji predsedujeta skupno Avstrija in Švica, z mandatom, da opravi jezikovno harmonizacijo protokolov, ne da bi pri tem spreminjala vsebino.

Dela so sklenjena. VI. Alpska konferenca bo lahko ugotovila, da so vsi dosedanji protokoli harmonizirani.

Protokol o prebivalstvu in kulturi

Za temo „Prebivalstvo in kultura“ do sedaj še ni bil izdelan Protokol. Nekatere pogodbenice in opazovalke so mnenja, da je to pomanjkljivost. S takšnim Protokolom bi lahko močnejše vključili socialnogospodarske in socialnokulturne vidike v Alpsko konvencijo.

Do sedaj je bilo stališče Stalnega odbora, da je potrebno najprej skleniti dela na dosedanjih protokolih, preden se prične s pripravo novega Protokola. Ker pa sta

sedaj protokola Promet in Reševanje sporov predložena Alpski konferenci v sprejetje, bi bilo prav, da se prične z deli na takšnem Protokolu.

VI. Alpski konferenci je predloženo ustrezno poročilo v sklepanje.

Udejanjanje

V zvezi z udejanjanjem Konvencije in njenih protokolov je Švica pripravila naslednja gradiva:

- Teze za udejanjanje Alpske konvencije
- Predlog za izdelavo mehanizma za podporo udejanjanju in upoštevanju določil Alpske konvencije in njenih protokolov

Avstrija je prispevala še dodaten dokument:

- Poročilo o stanju pri izvajanju Alpske konvencije

Ti trije dokumenti so združeni v skupno poročilo. Poročilo je predloženo VI. Alpski konferenci v odločanje.

Transnacionalno sodelovanje

Stalni odbor je mnenja, da je potrebno izkoristiti možnosti programa INTERREG IIIB za alpski prostor za udejanjanje ciljev Alpske konvencije.

V skladu z mandatom predsedujočega je delovna skupina pripravila ustrezen dokument. VI. Alpska konferenca bo o tem sklepala.

Delo z javnostjo

Alpsko konvencijo ljudje še premalo poznajo. Vedenje o Alpski konvenciji je potrebno razširiti. Zato je Švica pripravila brošuro za javnost, ki je bila prevedena v vse jezike Alpske konvencije kot tudi v retoromanščino in dana pogodbenicam na voljo.

Predsedstvo Stalnega odbora so vabili na različna srečanja. Na prireditvah v Luzernu (Mednarodni znanstveni odbor za raziskovanje Alp, Srečanje pogodbenih partnerjev), München (Akademija Georg-von-Vollmar, Alpska konferenca Trajnostni razvoj v alpskem prostoru), Bergamo (Istituto Nazionale per la Ricerca Scientifica e Tecnologica sulla Montagna, Roma, Alpski forum 2000), Bern (Švicarski alpski muzej, Razstava Lepe nove Alpe) in Maienfeld (Medkantonska gozdarska šola, 3. mednarodno zasedanje o Protokolu Gorski gozd) je predsedujoči v referatih predstavil želje Alpske konvencije.

Status opazovalca

Stalni odbor predlaga VI. Alpski konferenci, da odobri Mednarodnemu znanstvenemu odboru za raziskovanje Alp status opazovalca.

Vključevanje opazovalcev

Predsedstvo je pred sejami v Château-d'Oexu, Churu in Locarnu povabilo opazovalce na razpravo o vsakokrat prejšnji in aktualni seji. Pokazalo se je, da je bila izmenjava mnenj plodna. S takšnimi srečanji bi bilo potrebno torej nadaljevati.

5. Ocena in perspektiva

Stalni odbor Alpske konference je zabeležil v obdobju od oktobra 1998 (V. Alpska konferenca) do oktobra 2000 (VI. Alpska konferenca) pozitivno bilanco. Opravi je naslednja pomembna dela:

- Protokol Promet in Protokol Reševanje sporov sta predložena VI. Alpski konferenci v sprejetje in podpis.
- Osnove za ureditev Stalnega sekretariata in za prestrukturiranje Sistema za opazovanje in informiranje o Alpah SOIA so predložene VI. Alpski konferenci v sklepanje.
- K temam "Cilji kakovosti okolja, specifični za gorsko območje", "Snežni plazovi", "Protokol Prebivalstvo in kultura" in "Mednarodno usklajevanje" so VI. Alpski konferenci predložena poročila z ustreznimi predlogi sklepov.
- Dosedanji protokoli so jezikovno harmonizirani. S tem je odstranjena velika ovira za ratifikacijo protokolov.
- S poročilom "Teze za udejanjanje Alpske konvencije" so ustvarjene osnove za dejavno in učinkovito izvajanje protokolov.
- Sodelovanje z opazovalci je intenzivnejše, razširjen pa je tudi obseg dela z javnostjo.

Pomembna težišča za delo v naslednjih dveh letih so pričetek postopkov za ratifikacije protokolov, udejanjanje protokolov v skladu s Poročilom "Teze za udejanjanje Alpske konvencije", izvedba 10. teze (določanje skupnih prioritete), ureditev Stalnega sekretariata in nove osrednje koordinacijske enote za sistem SOIA, sodelovanje s programom INTERREG IIIb kot tudi priprava Protokola Prebivalstvo in kultura.

Potrebno je izkoristiti leto gora 2002 Organizacije združenih narodov za nadaljnje spodbujanje zadev Alpske konvencije in za obveščanje široke javnosti o teh zadevah.